

Aquests centres han de ser també referents per als altres en temes d'innovació.

La Generalitat també ha posat al dia el nombre de places que oferirà el curs 2010/2011. Així, de les 78.880 places d'aquest curs passat —entre centres presencials i l'Institut Obert de Catalunya— es passarà a les 86.040. Un salt important que posa de manifest el creixent interès per aquests estudis. “Només a l'Institut Obert de Catalunya s'ha passat de zero places el 2006 a les 7.700 del 2010”, destaca Francí.

INTEGRACIÓ TOTAL. Perquè la integració de tot el sistema d'FP sigui complet, els agents econòmics creuen que encara es poden millorar algunes coses. Com explica la responsable de Formació de Pimec, Lourdes Esteban, “caldria un bon sistema d'orientació professional, des de les mateixes oficines de treball de la Generalitat quan una persona va a inscriure's a l'atur”. De fet, la Fundació BCN Formació Professional —dependent de l'Ajuntament— enguany han decidit portar la seva campanya de promoció de l'FP també a aquestes OTG. Es tracta d'aprofitar bé aquesta integració, que dona una estructura modular conjunta a les diferents branques de la formació professional, i explicar a la persona que està a l'atur i que opta per fer un curs subvencionat que després pot continuar per treure's un títol d'FP.

Però tot i aquesta integració modular, el mateix govern reconeix que encara queden passos per fer. “Més que fer que comparteixin aula, hauríem de fer que la formació contínua i ocupacional tinguessin també un sistema d'exàmens com tenen a la inicial”, diu Francí. I és que ara amb els cursos de formació per a desocupats i treballadors en actiu només es dona un certificat d'assistència, un paper que, segons Francí “no tenen per què reconèixer als departaments de recursos humans”. La importància d'acreditar coneixements davant el mercat laboral també va provocar que el govern posés en marxa el programa Qualifica't, a través del qual els treballadors poden validar les capacitats adquirides al llarg de la seva vida laboral. En menys d'un any unes 6.000 persones han aprofitat aquest programa en algun dels 90 centres acreditats per la Generalitat (120 a partir del setembre).

L'altre gran aspecte que encara ha de millorar l'FP és la seva connexió amb el món empresarial. No es tracta tant del sistema de pràctiques, que ja funciona amb eficiència i que de fet és el que intenta copiar la universitat, com d'una relació més de fons. Com destaca Coma, “es tracta d'involucrar l'empresa en tot el procés de formació, compartint per exemple espais de tecnologia avan-

çada que els centres no poden tenir, o generant projectes conjunts d'innovació”. La implicació amb el món empresarial és segurament una de les claus de l'èxit de l'FP a d'altres països europeus, perquè, al cap i a la fi, si les mateixes empreses demanen graduats en FP prestigien aquests estudis i provoquen que més estudiants hi estiguin interessats (el 14,1% dels alumnes encara trien l'FP com a via per entrar després a la universitat).

I aquí ve l'altre gran repte pendent, el canvi en la percepció que té la societat respecte de l'FP. És veritat que moltes coses han canviat i que ara estudiar FP ja no està tan estigmatitzat com ho estava fa 20 anys, però encara queda molt per fer. “Cal superar l'actual situació d'orientació esbiaixada, perquè ara els centres que no fan FP no informen els seus alumnes

Cal un bon sistema d'orientació als desocupats des de les oficines de treball

LOURDES ESTEBAN
RESPONSABLE FORMACIÓ DE PIMEC

Per avançar necessitem involucrar les empreses més enllà de les pràctiques

RICARD COMA
GERENT DE LA FUNDACIÓ BCN FP

d'aquesta opció i els centres que fan FP i batxillerat sempre prioritzen aquesta segona via”, diu Coma. Encara hi ha molts pares que només consideren l'opció de la universitat per als seus fills i això acaba condicionant molt l'elecció d'aquests alumnes.

És evident, però, que aquesta és una tasca lenta en què també el món empresarial haurà d'apostar fort. “Ara ve l'etapa de validar l'FP”, destaca Ignasi Cusidó, de la Cecot. Una manera senzilla pot ser adaptar l'oferta laboral als perfils tècnics i “que no ens trobem amb empreses que demanen economistes perquè facin de comptables”, explica Pascual. Però en aquesta validació de l'FP els agents econòmics i socials també coincideixen a demanar més planificació de l'Administració. I és que ara les competències en FP es distribueixen entre el Departament d'Ensenyament i el de Treball —en funció de si es parla d'FP inicial, ocupacional o contínua—. “Cal un missatge comú, una estratègia conjunta”, diu Cusidó.

Marian Chavarría

DIRECTORA DE L'INSTITUT BONANOVA

“La formació professional no ha de ser l'oferta del fracàs, sinó la del treball”

B. R. BARCELONA

Marian Chavarría ha dedicat mitja vida a la formació professional al capdavant de l'Institut Bonanova de Barcelona, especialitzat en la formació sanitària i integrat en el Parc de Salut Mar de la capital catalana. Des d'aquesta posició privilegiada Chavarría ha vist canviar moltes coses en l'FP, però té clar que el secret de l'èxit en aquesta oferta és “evitar que la distància entre la professió que s'ensenya i la professió que s'exerceix sigui gran”. Per a això la clau està en una formació propera al sector, que s'adapti àgilment als canvis en el mercat laboral.

L'Institut Bonanova ha estat un dels primers centres que s'han incorporat al pla FP.Cat posat en marxa per la Generalitat, a través del qual s'integren l'FP inicial, la formació ocupacional i la formació contínua. Quin balanç en fa, d'aquesta experiència?

Un dels aspectes més destacats d'aquest pla és que afavoreix que els centres reconeguts com a centres FP.Cat desenvolupin projectes d'innovació, que siguin propers al seu sector i al territori on estan situats, i, en definitiva, que despleguin moltes més activitats que un centre tradicional, i per això la nostra valoració és molt positiva. Es fa un enfocament molt més obert al sector professional, a la comunitat, a les persones, no només a l'estudiant de la reglada sinó també als treballadors i a la gent que està a l'atur.

Aquest nou enfocament va obligar a fer canvis organitzatius?

El perfil de les persones que s'acosten al centre és més divers i això obliga a fer alguns canvis, sobretot pel que fa al rol del professor. Ja no n'hi ha prou amb el rol tradicional, els professors han de saber actuar com a orientadors i conèixer quines oportunitats poden donar a cada perfil d'estudiant.

Què creu que hi guanyen, els alumnes, amb aquest sistema?

Si considerem que una aula és

Marian Chavarría. L'ECONÒMIC

Hem d'aprofitar aquest moment d'alta demanda per fer les coses bé i prestigiar més aquests estudis

una comunitat d'aprenentatge, l'avantatge principal és que l'alumne no accedeix tan sols a un aprenentatge formal, que és el que li dona el professor, sinó que a més pot aprendre de les experiències i els aprenentatges acumulats pels seus companys d'aula més grans. Es comparteixen coneixements, i de moment la nostra valoració sobre aquest sistema és molt bona.

Ha augmentat la seva connexió amb el món empresarial?

Ja en teníem, però és veritat que abans érem nosaltres els qui ens havíem acostat al sector empresarial per una necessitat pròpia,

i en canvi ara aquesta relació és més igualitària perquè en aquest model flexible de l'FP l'empresa s'ha adonat que també ens pot necessitar. Abans ens veiem més com un centre purament escolar però aquest any hem fet 2.500 hores de formació per a l'ocupació i hem format aproximadament 850 persones entre el grup que ha vingut estant a l'atur i les persones que estant treballant han optat per continuar estudiant i reciclar-se.

Com s'adapta el centre i la formació que ofereix als canvis en el mercat laboral?

El 60% del professorat de l'escola treballa al sector i constantment ens acostem els canvis i millores, però a més tenim un grup extern de contrastació que un cop l'any analitza si l'orientació de la formació és la que correspon al perfil professional que necessita el sector. Però tampoc podem fer tots els canvis que voldríem, perquè estem subjectes a un marc curricular obligatori. Ara bé, sí que podem actuar com a motor de canvi perquè l'Administració introdueixi canvis en aquests marcs.

Vostè encadena 20 anys al capdavant de l'Institut Bonanova, treballant en l'FP. Què creu que ha canviat en aquests anys en la situació d'aquests estudis a Catalunya?

S'han fet moltes coses en aquests últims anys, sobretot des del punt de vista de flexibilitzar l'FP i acostar-la a l'empresa. El que hem de garantir ara és que aquest èxit de demanda no ens faci baixar la qualitat i aprofitar el moment estel·lar que té en aquest moment l'FP quant a demanda per fer les coses molt bé i guanyar prestigi. I per fer-ho hem d'estar molt a prop de l'empresa i hem de donar resposta a les seves necessitats, perquè si el mateix empresari creu en l'FP i contracta estudiants de l'FP això ens ajuda a prestigiar aquests estudis, i, per tant, a seguir augmentant la demanda. L'oferta de l'FP no ha de ser l'oferta del fracàs, ha de ser l'oferta del treball.